

Asia: OPH-3855-2024 /esiopetus

Lausuntopyyntö esiopetuksen opetussuunnitelman perusteista

Lukuja 1-3 koskevat huomiot

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 1. Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma

Vuosittain laadittavan toimipaikkakohtaisen suunnitelman nimeksi tulossa toimintavuosisuunnitelma, joka tuntuu vieraalle. Toimintakauden suunnitelma, vuosisuunnitelma?

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 2. Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Hyviä lisäyksiä lapsen oikeudesta oppimiseen ja tukeen sekä opetuksen inklusiivisuudesta. Arvoperustassa vahvistettu lapsen edun ensisijaisuutta ja lapsen oikeuksia.

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 3. Esiopetuksen toimintakulttuuri

Toimintakulttuurin rakentuminen, sen kehittäminen ja johtaminen on nyt yhteneväisempi varhaiskasvatussuunnitelman kanssa. Inklusiivista toimintakulttuuria vahvistettu myös tässä luvussa.

Lukua 5 koskevat huomiot

Luku 5.1 Lapsen oikeus oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen

Oppimisvaikeudet on avattu aiempaa konkreettisemmin. Erityisopettajan konsultaation määrittely on hyvä asia.

Luku 5.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, ryhmäkohtaiset tukimuodot ja erityisopettajan antama opetus on riittäväällä tarkkuudella kuvattu ja määritelty. Erityisopettajaresurssien riittävyys edellytettyyn erityisopettajan antamaan opetukseen kuitenkin mietityttää. Esiopetuksessa opetuksen määrä on tarvepohjainen, ei ole määritelty laskennallisesti. Aiheuttaako valtakunnallisesti epätasaisuutta erityisopettajan antaman opetuksen määrässä, kun opetuksen tarpeen arvioiminen jää paikalliselle tasolle? Positiivista, että kielitietoista toimintaa korostetaan yhtenä oppimisen edellytyksiä tukevana opetusjärjestelynä.

Luku 5.3 Lapsikohtaiset tukitoimet ja niiden järjestäminen

Iso osa tukitoimista toteutetaan ryhmäkohtaisena tukena. Lapsikohtaiset määritellyt tukitoimet on melko specifejä. Näiden lisäksi erityisopettajan opetuksen tarpeen arviointi ja erottelu ryhmä- ja lapsikohtaisesti voi olla haasteellista, mm. lapsikohtaisen tuen suunnitelmassa. Lapsikohtaisen tuen tarpeen arviointia ei edellytetä kirjattavan mitenkään. Ainoastaan tuen suunnitelma on laadittava. Saa nähdä, rakennetaanko paikallisesti kuitenkin arvionnin kirjauksia varten muistio-/lomakepohjia. Tavoitteena on vähentää opettajien hallinto- ja kirjaamistyötä. Perusteisiin on kirjattu, että arviointiin ja tuen suunnitelman laatimiseen osallistuvat molemmat opettajat, jos heitä on kaksi ryhmässä. Lisäksi mukana on mahdollisesti erityisopettaja. Kolmen henkilön resursointi?

Luku 5.4 Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen liittyvä yhteistyö

Yhteistyö opiskeluhoitopalvelujen kanssa kuvattu jo opiskeluhoitosuunnitelmassa.

Luku 5.5 Esiopetuksen poikkeava järjestäminen lapsen tuen tarpeesta tai terveydentilasta johtuvasta syystä

Perustelut perusopetuksen aloituksen myöhentämiselle pitäisi olla tiukemmin lausuttu. Lapsen etu perusopetuksen aloituksen myöhentämisessä edelleen liian epäselvä. Milloin ja missä tilanteissa lapsi hyötyy toisesta esiopetusvuodesta? Toisaalta on hyvä, että painotetaan psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten tarvetta perusteluna myöhentämiselle. Näin ollen perusopetus ei voi palauttaa lasta esiopetukseen perusopetuksen jo alettua opettajan oman arvion perusteella.

Sairaalaopetuksen ja konsultatiivisen sairaalaopetuspalvelun määrittelyt perusteissa ovat tarpeelliset.

Luku 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Luvun 5.4 osalta paikallisessa suunnitelmassa olisi kuvattava opiskeluhoitopalvelujen kanssa tehtävää yhteistyötä. Tämä lukee jo opiskeluhoitosuunnitelmassa, joten miksi päällekkäisiä kirjauksia?

Muut huomiot

Muita huomioita esiopetuksen opetussuunnitelman perusteluonnoksesta

-

Lausunnon tiivistelmä

Tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä

Lukuihin 1-3 tehtävät muutokset tarkentavat sisältöjä aikaisemmasta mutta myös yhdenmukaistavat esiopetussuunnitelman ja varhaiskasvatussuunnitelman sisältöjä, mm. toimintakulttuurin ja inklusiivisuuden osalta. Luku 5 on riittävällä tarkkuudella kirjattu paikallista työtä ohjaavaksi. Selkeys ryhmäkohtaisen ja lapsikohtaisen tuen, erityisesti erityisopettajan antaman opetuksen, välillä voi muodostua haastavaksi, varsinkin, kun molempia on mahdollista antaa lapselle samanaikaisesti.

Häkkinen Jaana
Porvoon kaupunki - Varhaiskasvatuspalvelut